

**Beleidsplan
Hervormde
Wijkraad van
Diakenen
te
Bodegraven
en
Nieuwerbrug
2016 – 2020**

Versie november 2016

Inhoudsopgave

1. Voorwoord / inleiding	2
2. Diaconale opdracht, diaconaat en diaconie.	3
3. De diaconale gemeente.....	4
4. Diaconaat en Erediensten.	5
5. Organisatie.....	6
6. Diaconale activiteiten in onze kerkelijke gemeente.....	8
7. Plaatselijke diaconale activiteiten.	10
8. Regionale en landelijke diaconale activiteiten.....	11
9. Giftenbeleid.....	13
10. Financiën.....	16
11. Verantwoordelijkheden en samenstelling Hervormde diaconie	19
12. Rol en verantwoordelijkheden 'College van diakenen Protestantse Gemeente Bodegraven'	19
13. Bijlagen.....	20

1. Voorwoord / inleiding.

Dit beleidsplan van de Hervormde wijkraad van diakenen is bedoeld om, ook in het diaconale werk, zo effectief mogelijk te werken en er is getracht zo duidelijk mogelijk te omschrijven wat in de diaconie van belang is. Als ambtsdrager in de kerk van Jezus Christus werk je vanuit de door Hem gestelde opdracht.

Dit houdt echter niet in, dat de diaken werk kan doen zonder een doelgericht beleid. Om dit te verwezenlijken is een beleidsplan opgesteld, dat door het zittende Hervormde wijkraad van diakenen, de Hervormde kerkenraad wijk 1 en Hervormde kerkenraad wijk 2 is aanvaard en dat iedere 4 jaar kan worden herzien en zonodig aangepast.

Op deze wijze kunnen we goede keuzes maken en prioriteiten stellen en blijft onze opdracht niet vrijblijvend in de lucht hangen. Een (goed) beleidsplan voorkomt discussies, bespaart energie en biedt een zekere mate van continuïteit.

Het zal ook voor een nieuwe diaken, naar wij verwachten, een bruikbaar handvat zijn om aan zijn taak te beginnen. Het beleidsplan is ook bedoeld om het diaconale bewustzijn van de gemeente te stimuleren.

Achter het beleidsplan is een werkplan opgenomen zodat we er zeker van kunnen zijn dat het beleidsplan actueel blijft en de noodzakelijke werkzaamheden ook daadwerkelijk aan bod komen.

Wij vertrouwen erop dat dit beleidsplan zal bijdragen tot een goed functionerende diaconie, waar het iedere diaken duidelijk is wat onze gezamenlijke taak is en wie verantwoordelijk is voor de deeltaken.

Voor de goede orde vermelden wij nog dat in alle gevallen de Kerkorde en ordinanties van de Protestantse Kerk in Nederland gelden.

Maar het allerbelangrijkste is dat wij ons afhankelijk dienen te weten van onze Schepper die Zijn Zoon heeft gegeven tot heling van deze wereld.

Jezus is, óók- en juist in diaconaal opzicht, ons grote voorbeeld.

Dát moeten wij, mét of zonder beleidsplan, altijd beseffen!

Bodegraven, november 2016

De Hervormde wijkraad van diakenen te Bodegraven

2. Diaconale opdracht, diaconaat en diaconie.

▪ Bijbelse opdracht.

De diaconie vindt haar opdracht in de Bijbel.

Over het algemeen zijn we geneigd om de oorsprong van het diaconaat te zoeken bij de eerste christelijke gemeente, waar voor het eerst sprake is van 'diakenen' als zodanig. De wortels van het diaconaat liggen echter in de geschiedenis van het volk Israël. In die geschiedenis, verhaald in het Oude Testament, spelen diaconale kernwoorden als bevrijding, verbond, gerechtigheid en barmhartigheid een centrale rol. Zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament lezen we hoe de Here God Zijn volk opdracht geeft om op te komen voor de naaste in nood. Niemand wordt overgeslagen; armen, weduwen, wezen en vreemdelingen. Zo bestrafte de profeten de rijken al, als zij zich te goed deden ten koste van de armen.

Bij gerechtigheid gaat het om het recht dat de arme of vreemdeling heeft. Als God een wereld schept waarin mensen, dieren en planten tot hun recht kunnen komen, is het Hem een gruwel als mensen een samenleving maken waarin alleen het recht van de sterkste en/of rijkste geldt.

Barmhartigheid is niet zoets als liefdadigheid. Veel eerder is het een diep innerlijk geraakt worden door de ontmoeting met de naaste in nood. Solidariteit is een goede vertaling. Bij barmhartigheid gaat het niet allereerst om wat we voor de ander voelen, maar wat we voor de ander doen.

Barmhartigheid is daarom een voorschot op de gerechtigheid. Want 'helpen' alleen is vaak niet genoeg. Vaak blijkt er meer te moeten veranderen: de inrichting van de samenleving bijvoorbeeld kan een oorzaak zijn van knelsituaties.

De instelling van het diakenambt staat in Handelingen 6:3, Herziene Statenvertaling:

"Zie daarom uit, broeders, naar zeven mannen uit uw midden, van wie men een goed getuigenis geeft, vol van de Heilige Geest en van wijsheid, die wij voor deze noodzakelijke taak zullen aanstellen"

Het doel en de vrucht van het **diaconaat** staat in Handelingen 6:8, vrij vertaald:

"Wonderen en grote tekenen stellen onder het volk (in de wereld en in de gemeente) die de verkondiging van het werk van Jezus Christus ondersteunen waardoor het Koninkrijk Gods steeds meer gestalte krijgt in deze wereld."

Diaconie volgens de dikke Van Dale:

"Een rechtspersoonlijkheid bezittende instelling voor uitoefening van de dienst van barmhartigheid (diaconaat)."

3. De diaconale gemeente.

- **Definitie van een diaconale gemeente:**

“Een diaconale gemeente is zich bewust dat deze tekenen (barmhartigheid en gerechtigheid) nodig zijn binnen de gemeente, binnen het geheel van de kerk en in de wereld.”

Vrij vertaald kun je zeggen dat diakenen tot taak hebben om van hun gemeenteleden ook diakenen te maken en hen te stimuleren tot activiteiten. Dit kan onder andere door middel van de prediking, publicaties en het beleggen van diaconale bijeenkomsten.

Een diaconale gemeente is een gemeente waarin onderling vertrouwen en communicatie belangrijk zijn en er aandacht is voor ieders noden.

De gemeente geeft hieraan gestalte door het afstaan van financiële middelen.

Tevens zal er, ondermeer door goede communicatie, wederzijds vertrouwen moeten zijn.

Buiten de eigen gemeente helpt de diaconie met financiële middelen waar nodig, zowel plaatselijk, regionaal, nationaal als mondiaal.

- **Bodegraafse / Nieuwerbrugse missie:**

“HELPEN WAAR GEEN HELPER IS”

4. Diaconaat en Erediensten.

- **Erediensten.**

Erediensten zijn diensten met ambtelijke vertegenwoordiging. Het hart van de diaconie klopt in de liturgie van de Erediensten. De grote woorden van menselijkheid, vrijheid, waarachtigheid, gerechtigheid en barmhartigheid kunnen alleen worden gevoed uit de verborgen bron van het Evangelie.

- **Collectes.**

Wezenlijk onderdeel in de liturgie is het bijeen brengen van de gaven voor diaconale doelen.

- **Gebeden, voorbeden.**

Diakenen kunnen een belangrijke rol spelen in de dienst van de gebeden en voorbeden.

- **Heilig Avondmaal.**

In de liturgie is de plaats van de diakenen aan de Avondmaalstafel: zij bereiden de tafel toe, mogen het brood breken, de wijn schenken en brood en wijn aanreiken.

De collecte tijdens het Heilig Avondmaal is altijd voor een binnenlands (christelijk) doel (zie ook "communicatie").

- **Trouwdiensten.**

In iedere trouwdienst is, naast een ouderling, ook een diaken aanwezig als ambtelijke vertegenwoordiging. De diaken collecteert in de trouwdienst voor de Hervormde kerkrentmeesters.

- **Bijzondere (ere)diensten.**

Dit zijn bijzondere (ere)diensten waar ambtelijke vertegenwoordiging noodzakelijk is.

5. Organisatie.

▪ Samenstelling.

Uit iedere Hervormde wijkgemeente worden vijf diakenen afgevaardigd naar Hervormde wijkraad van diakenen, onderdeel zijnde van de Protestantse Gemeente Bodegraven.

Uit iedere Hervormde wijkgemeente worden 2 diakenen afgevaardigd naar het college van diakenen Protestantse Gemeente Bodegraven

Uit iedere Hervormde wijkgemeente wordt 1 diaken afgevaardigd naar de Algemene Kerkenraad Protestantse Gemeente Bodegraven.

▪ Bestuur.

Het bestuur van de diaconie bestaat uit een voorzitter, een secretaris, een penningmeester en een algemeen adjunct. Zij vormen het dagelijks bestuur van de diaconie. Iedere wijkgemeente is vertegenwoordigd in het bestuur.

▪ Vergaderingen.

Iedere eerste woensdag van de maand (m.u.v. bid- en dankdag, dan op de eerstvolgende donderdag erna) vergadert de diaconie in het Anker in Bodegraven. In juli en augustus wordt doorgaans niet vergaderd.

▪ Agenda.

Minimaal een week voor de vergadering dient de agenda bij de diakenen in bezit te zijn. Het opstellen van de agenda is een verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur. Aan het begin van de vergadering wordt het quorum vastgesteld. Per wijk moeten er minimaal 3 diakenen aanwezig zijn.

▪ Aandachtsvelden.

Conform het vastgestelde Giftenbeleid (mei 2016) wordt iedere diaken aan één of meerdere gerichte collectes en/of aandachtsvelden verbonden. Uiteraard wordt hierbij rekening gehouden met een zekere mate van interesse en affiniteit.

▪ Communicatie.

In toenemende mate blijkt het belang van goede communicatie.

Van de diakenen wordt verwacht dat zij regelmatig over hun aandachtveld(en) schrijven in Kerklanken. Dit kan op eigen initiatief of volgens het publicatierooster dat tijdens de vergaderingen altijd behandeld wordt.

Bij een doelgerichte collecte zorgt de betreffende diaken voor een artikel in Kerklanken op de zaterdag vóór deze collecte.

De scriba's van de wijkgemeenten ontvangen van deze diaken een korte mededeling die meegenomen dient te worden in de afkondigingen op zondag.

Voor de opbrengst van alle bijzondere collectes schrijft de betreffende diaken ook een dankwoord in Kerklanken.

▪ Kerkorde en plaatselijke regeling.

Wij houden ons te allen tijde aan de geldende Kerkorde en ordinanties en aan de Generale regelingen. Tevens houden wij ons te allen tijde aan de geldende 'Plaatselijke Regeling Hervormde wijkgemeenten 1 & 2 te Bodegraven' en de 'Plaatselijke Regeling Protestantse Gemeente Bodegraven'.

- **Verslaglegging.**
Van iedere officiële vergadering worden notulen gemaakt. Tijdens de eerstvolgende vergadering worden deze notulen behandeld en na vaststelling getekend door de voorzitter en de secretaris.
- **Jaarverslag.**
Ieder jaar, voor eind februari, zorgt het bestuur voor een kort jaarverslag. Hierin worden de belangrijkste activiteiten van het afgelopen jaar beschreven. Dit jaarverslag wordt ook geplaatst in Kerklanken.
- **Archivering.**
Alle officiële stukken dienen 10 jaar in bewaring te blijven bij de secretaris.

6. Diaconale activiteiten in onze kerkelijke gemeente.

▪ Taak van de diakenen.

Tot opbouw van de gemeente met het oog op haar dienst in de wereld is aan de diakenen toevertrouwd:

- de ambtelijke tegenwoordigheid in de kerkdiensten (Erediensten)
- de dienst aan de tafel van de Heere
- het mede voorbereiden van de voorbeden
- het inzamelen en besteden van de liefdegaven
- het toerusten van de gemeente tot het vervullen van haar diaconale roeping
- het verlenen van bijstand, verzorging of bescherming aan hen die dat behoeven
- het nemen of ondersteunen van initiatieven die gericht zijn op het bevorderen van het maatschappelijke welzijn
- het dienen van de gemeente en de kerk in haar bemoeienis met betrekking tot sociale vraagstukken en het aanspreken van de overheid en de samenleving op haar verantwoordelijk dienaangaande
- het beheren van de financiële zaken die bestemd zijn voor het diaconaat en zo zij daartoe geroepen worden, het dienen van de kerk in de meerdere vergaderingen

De diakenen zijn in het bijzonder geroepen tot:

- de dienst aan de Tafel van de Heere en het inzamelen en uitdelen van de liefdegaven
- de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid in gemeente en wereld
- de toerusting van de gemeente tot het vervullen van haar diaconale roeping en de verzorging van de financiële zaken van de gemeente van diaconale aard

▪ Aandachtsvelden van de diakenen.

Iedere diaken heeft een aantal aandachtsvelden als prioriteit. Het is de bedoeling dat een diaken goed geïnformeerd is en blijft over zijn aandachtsgebieden. Op iedere diaconievergadering is er gelegenheid de overige diakenen te informeren over de stand van zaken. Uiteraard bezoekt de diaken de relevante open dagen, vergaderingen en bijeenkomsten en doet hiervan verslag in de diaconievergadering. Het dagelijks bestuur zal, indien van toepassing, bij de betreffende diaken informatie inwinnen of taken aan hem delegeren.

▪ Bezoekdienst.

De bezoekdienst valt ook onder de verantwoordelijkheid van de diaconie. De bezoekdienst bestaat uit plm. 70 gemeenteleden, meestal vrouwen, die bezoeken afleggen bij nieuw ingekomen gemeenteleden, oudere gemeenteleden, bij verhuizing, geboorte, overlijden en in andere bijzondere situaties. Eenmaal per jaar is er een algemene ledenvergadering. Een diaken bezoekt deze vergadering. Het bestuur van de bezoekdienst geeft in november de namen door van gemeenteleden die in aanmerking komen voor een kerstbakje.

▪ Sectieteams.

In de diverse kerkenraden wordt in verschillende stadia gewerkt met zogenaamde sectieteams. Een sectieteam bestaat uit de sectieouderling, de sectiediaken(en), de bezoekbroeder, de bezoekdame(s) / heer(heren), en eventueel iemand van de evangelisatiecommissie en van de PPT (Psycho Pastorale Toerusting – voorheen PPH Psycho Pastorale Hulpverlening). Ongeveer één keer per jaar komt een sectieteam bijeen en wordt informatie uitgewisseld. Voor de diaken is belangrijk te melden wat de diaconie in individuele gevallen kan betekenen. Tevens is het hier de taak van de diaken om te vragen naar mogelijke (financiële) hulpvragen. Concrete hulpaanvragen worden door de diaken bij het dagelijks bestuur ter bespreking aangeboden.

▪ **Individuele hulpverlening.**

Van oorsprong sprong de diaconie vaak te hulp bij de armen. Door de verbeterde sociale wetgeving in ons land is de noodzaak hiervan afgenomen. Maar toch zijn er mensen in onze eigen gemeente in (financiële) nood. Het is één van de belangrijkste taken van iedere diaken om oog en oor te hebben voor deze gevallen. Als zo iemand wordt gesignaleerd, of een beroep doet op de diaconie, wordt door het dagelijks bestuur, bijgestaan door de sectiediaken, naar een adequate oplossing gezocht. De diaconie zal in veel gevallen een bezoek bij de persoon in kwestie afleggen en vragen stellen om achter de, wellicht achterliggende, problemen te komen. Meestal kan de situatie met een eenmalige financiële bijdrage opgelost worden, maar soms ligt de zaak complexer en zullen we langdurige begeleiding trachten te geven. De diaconie zal een extra beroep op de gemeente overwegen als de financiële inkomsten achterblijven bij de aanvragen voor plaatselijke individuele financiële ondersteuning. Dit beroep op extra financiële ondersteuning aan de diaconie voor plaatselijke gemeente hulp zal door middel van een bericht in Kerkklanken en in de afkondigingen tijdens de eredienst worden duidelijk gemaakt.

▪ **Vakanties.**

Voor sommige mensen is het moeilijk of ook onmogelijk om met vakantie te gaan, door diverse beperkingen. De diaconie biedt de mogelijkheid om een week vakantie te genieten in het Roosevelthuis in Doorn of in De Werelt in Lunteren. Indien noodzakelijk worden de kosten van deze vakantie door de diaconie betaald.

▪ **Kerstattenties en anonieme eindejaarshulp.**

In september oriënteert de diaconie zich op gemeenteleden die in aanmerking komen voor (anonieme) eindejaarshulp. Het gaat om gemeenteleden die onder het bestaansminimum leven of die anderszins in financiële problemen verkeren.

In de kerkenraadsvergaderingen van oktober, november en december zal aan de sectieouderlingen en predikanten gevraagd worden om in aanmerking komende personen bij de diaconie op te geven. De voordrachten worden door het dagelijks bestuur van de diaconie besproken en vastgesteld. Ruim voor Kerst zorgt de voorzitter van de diaconie voor de enveloppen en voor de kerstkransen. In de enveloppen zit een kerstgroet namens de Hervormde Gemeente (niet namens de diaconie). Hij bezorgt deze in principe bij de sectie-ouderlingen die dit weer (persoonlijk) afgeven bij betrokkenen.

De hoogte van het bedrag wordt jaarlijks door het dagelijks bestuur vastgesteld.

▪ **Jeugddiaconaat.**

Onder jeugddiaconaat verstaan we “Diaconaal handelen vóór en dóór jongeren!”

- Bij diaconaat **dóór** jongeren, worden in de kerkelijke gemeente kinderen, tieners en jongeren gestimuleerd en begeleid bij het opzetten van diaconale activiteiten. Jongeren kunnen hierdoor ontdekken welke problemen zich afspelen in onze samenleving.
- Diaconaat **vóór** jongeren richt zich op jongeren die zelf te maken hebben met problemen. Voorbeelden van diaconaat vóór jongeren zijn:
 - Aandacht vanuit de kerkelijke gemeente voor individuele jongeren, die leven in gezinnen waar sprake is van armoede.
 - Bijeenkomsten vanuit het jeugdwerk over preventie bij pesten, verslaving en budgetbeheer.
 - Activiteiten waardoor jongeren uit kwetsbare groepen kunnen deelnemen in kerk en samenleving.

Er wordt getracht om samen te werken met jeugd ouderlingen om diaconaal handelen vóór en dóór jongeren gestalte te geven tijdens bijvoorbeeld zondagschool, catechese, club, JV, etc. Jeugddiaconaat is een aandachtsveld van een van de diakenen.

- **Ouderen.**
De diaconie wil ouderen helpen een weg te vinden in de wirwar van regels en voorzieningen. In het werkplan is opgenomen hoe de diaconie vorm en inhoud geeft aan het ouderendiaconaat.
- **Taxidienst.**
Gemeenteleden die slecht ter been zijn en toch naar de (ochtend)eredienst willen, kunnen zich opgeven via de diaconie. Hij zorgt er voor dat, volgens rooster, gemeenteleden van huis opgehaald worden en na de eredienst weer thuisgebracht worden.
De taxidienst voorziet alleen het vervoer voor de ochtenddiensten.

7. Plaatselijke diaconale activiteiten.

- **Maatschappelijke zorg 'De Vierstroom'.**
De Vierstroom neemt medische en huishoudelijke hulp voor haar rekening. De Vierstroom onderhoudt contact met de diaconie om eventuele schrijnende individuele situaties in beeld te krijgen.
- **Bijeenkomst gezamenlijke Bodegraafse diaconieën.**
Een aantal keer per jaar komen de gezamenlijke diaconieën van de navolgende kerken in Bodegraven bijeen: de Emmaüs Gemeente, Pinkstergemeente "de Morgenstond", Gereformeerde Gemeente, de Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt, de Rooms Katholieke Kerk en de Hervormde Gemeente. In dit overleg bespreken zij de mogelijkheden om gezamenlijk op te trekken in de strijd voor gerechtigheid en barmhartigheid jegens alle inwoners en vreemdelingen van Bodegraven. In de afgelopen jaren heeft dit geresulteerd in een actie rondom de Kerstdagen voor de bijstandshuishoudens en voor de niet kerkelijk meelevende bewoners van een drietal ouderencentra.
Namens dit overleg heeft 1 diaken van de Hervormde wijkraad van diakenen zitting in de stuurgroep WMO.
- **Talentedpool**
De Hervormde wijkraad van diakenen onderhoudt een "talentedpool" waarin gemeenteleden worden opgenomen die hun talenten of tijd ter beschikking willen stellen aan noodlijdende gemeenteleden. Via Kerkklanken, invulformulieren in de kerkgebouwen en via huisbezoeken zullen gemeenteleden gevraagd worden om hun talenten vrijwillig ter beschikking te stellen.
- **Schuldhulpmaatje**
Wat is een SchuldHulpMaatje? Een SchuldHulpMaatje is een goed toegeruste vrijwilliger die mensen met financiële problemen ondersteunt. Het maatje helpt niet alleen bij het krijgen van 'grip op de knip', maar ook bij het op de rails krijgen van iemands leven door een naaste, wegwijzer, bemiddelaar en coach te zijn. Het maatje steunt:
 - tijdens het schuldhulptraject om het helpen vol te houden
 - na het schuldhulptraject zodat mensen hun financiële huishouding op orde weten te houden.
 - voor het schuldhulptraject, zodat (nieuwe) schulden vermeden kunnen worden.

8. Regionale en landelijke diaconale activiteiten.

- **Classicaal Diaconaal Overlegorgaan (CDO).**
1 diaken van de Hervormde wijkraad van diakenen heeft zitting in het CDO
- **Provinciale en landelijke diaconale dagen.**
Regelmatig zijn er uitnodigingen voor diaconale bijeenkomsten. Tijdens onze vergaderingen worden deze besproken en indien nodig of gewenst een afvaardiging afgesproken.

10. Diaconale activiteiten op Wereldniveau.

Het diaconale werk op wereldniveau is een breed terrein met verschillende invalshoeken.

Wij onderscheiden:

- **Werelddiaconaat/project 1027.**
Met Werelddiaconaat wordt bedoeld: bouwen aan een wereld die voor ieder leefbaar is vanuit Bijbels perspectief met alle middelen die daarvoor nodig zijn.
...en je naaste als jezelf
Dit staat in Lukas 10:27 en dit is wat ons drijft. We leren van Jezus om Zijn liefde niet alleen met de mond, maar ook in daden te belijden. In navolging van Hem heeft een christelijke gemeente de zorg voor mensen om haar heen, dichtbij en ver weg. Via Project 10 27 ondersteunen we als diaconie diverse soorten projecten. Zie ook <https://www.project1027.nl/projecten/>
- **Noodhulp.**
Bij noodsituaties, of rampen kan er een gerichte diaconiecollecte gehouden worden in de eredienst (uiteraard kan dit, zonodig, meerdere malen per jaar).
Richtlijnen Noodhulp
Het is niet eenduidig richtlijnen voor het houden van collectes ten behoeve van Noodhulp vast te stellen. In ieder geval dienen dit geen strakke criteria te zijn. Wellicht kan het stellen van de onderstaande vragen helpen om tot een afweging c.q. beslissing te komen. Deze vragen zijn nadrukkelijk bedoeld om het denken hieromtrent vorm te geven.
 - Betreft het een (natuur)ramp met veel slachtoffers?
 - Wordt het doel ondersteund door de Samenwerkende Hulp Organisaties?
 - Is het een eenmalige gebeurtenis?
 - Is er sprake van een christelijke organisatie ter plaatse?
 - Is het een 2^e- of 3^e wereldland?
 - Is er vanuit Bodegraven / Nieuwerbrug een band met de lokale bevolking?Afhankelijk van de antwoorden op deze vragen maakt de diaconie van de Hervormde wijkraad van diakenen een afweging om een gerichte collecte te houden.
Daarnaast is het mogelijk om samen met andere diaconieën af te spreken om op een bepaalde zondag te collecteren voor een gezamenlijk doel. Dit wordt dan afgestemd binnen het College van Diakenen of het gezamenlijke Bodegraafse diaconieën.
- **Zendingswerk**
Elk verzoek tot uitzending of faciliteren van een thuisfront commissie dient getoetst te worden aan ons diaconaal doel. De toetssteen hiervoor is onze missie zoals verwoord in dit beleidsplan. De diaconie heeft contacten in het zendingswerk, zoals momenteel binnen onze gemeente via de uitgezonden personen door wijkgemeente 1 en/of 2. Dit zendingswerk wordt georganiseerd door een zendingsorganisatie, zoals CAMA, Interserve of MAF. De diaconie van de Hervormde Kerk Bodegraven-Nieuwerbrug is rekeninghouder van de rekening(en) van de verschillende

zendingswerkers.

- **Roemenië**

Naast financiële steun en aandacht is er ook morele steun, zoals binnen de Roemenië-commissie. De commissie zamelt goederen, kleding en geld in, verzendt dit (in eigen beheer) en deelt dit, veelal door leden van de commissie, uit in Roemenië. 1 diaken van de Hervormde wijkraad van diakenen heeft zitting in de commissie.

- **Bemoedigingsgroeten.**

Als morele steun zijn de bemoedigingsgroeten bedoeld. Ieder jaar zorgt de diaconie voor kaarten met een groet die de gemeenteleden naar gevangenen over de gehele wereld kunnen sturen. Gezien de nodige voorbereidingen (aanvragen van kaarten en adressen en publicatie in Kerkklanken) wordt dit vroegtijdig op de agenda geplaatst.

- **Oikocredit.**

Uit vrijkomende gelden van ondermeer staatsobligaties wenden wij diaconaal vermogen aan als diaconaal doel door middel van aankopen van Oikocredit. Hierdoor verhogen we onze diaconale betrokkenheid bij deze wereldwijde micro financieringsprojecten.

- **Milieu.**

Het terrein van milieuetiek – overconsumptie, energieverpilling, onnodig dierenleed – staat vaak ver van ons af. De diaconie rekent tot haar taak ontwikkelingen op dit terrein te doorzien. De hele schepping is voortgekomen uit Gods gesproken woord en verdient bij dreiging te worden verdedigd. Bovendien zit in milieuproblematiek diep onrecht (gerechtigheid betrachten is een christelijke opdracht).

9. Giftenbeleid.

▪ **Inleiding.**

De Hervormde wijkraad van diakenen te Bodegraven wil diaconaal werk, in binnen- en buitenland mogelijk maken.

Eenzijds lijkt het diaconale werk heel zakelijk, een kwestie van collecteren en gelden besteden aan projecten van zusterkerken en organisaties in en buiten ons land. Anderzijds wil het echt diaconaal zijn dan moet het veel dieper gaan.

Met andere woorden: het blijft niet bij zakelijke hulpverlening, maar het moet uit ons hart komen. Het heeft alles te maken met de liefde tot de naaste. Liefde als gave van God, van waaruit we echt kunnen dienen.

Vanuit deze grondhouding wil de Hervormde wijkraad van diakenen te Bodegraven dienstbaar zijn in de samenleving, dichtbij en ver weg.

▪ **Doel.**

Het kernpunt van dit dienstbetoon kan het best als volgt worden omschreven:

Een diaconaal doel/project is een doel/project waarin de diaconie, of leden van de Hervormde gemeente van Bodegraven, in een voor dat doel opgerichte organisatie (stichting, vereniging, e.d.) als teken van het in Jezus Christus gekomen en komende Koninkrijk van God, motieven van gerechtigheid en barmhartigheid, mensen en groepen die lijden door armoede, onrecht, tenachterstelling en discriminatie of ziekte ondersteunen met materiële hulp en in het zoeken naar recht.

▪ **Procedure.**

Nadat de diaconie een verzoek om een financiële bijdrage heeft ontvangen, wordt dit verzoek behandeld in de diaconievergadering. Het dagelijks bestuur doet eventueel een verzoek tot honorering van de aanvraag aan de voltallige diaconie.

▪ **Beoordeling (1).**

Projecten en instanties die door de Hervormde wijkraad van diakenen te Bodegraven worden gesteund, worden beoordeeld op de volgende punten:

- het diaconale karakter van het werk
- de kwaliteit van de hulpverlening
- de financiële situatie van de organisatie
- de mogelijkheid tot wederkerigheid met de gemeente (binding met de organisatie c.q. het project)
- de mogelijkheid tot projectinformatie
- christelijke organisatie hebben voorrang, doch dit is geen absolute voorwaarde.

▪ **Beoordeling (2).**

Gezien het wereldwijde aspect van het dienstbetoon dient het aantal projecten over de diverse werelddelen en landen te worden verdeeld.

Bovendien dient er gezocht te worden naar een balans tussen de grote diversiteit aan zorggebieden. Te denken valt:

- sociale en economische projecten (armoede, sociale zekerheid, jeugdwelzijn)
- multiculturele samenleving en vluchtelingen (emigrantenkerken, racisme, vluchtelingen, en asielzoekers)
- zorg (diaconaal vakantiewerk, knelpunten in de zorg, verslavingszorg, ex-gedetineerde, landbouwwerk)
- bevordering van geloofsvrijheid en naastenliefde

De diaconie verplicht zich eens in de 4 jaar een onderzoek naar deze balans te doen.

- **Verantwoording.**
Bij alle ondersteunende projecten dient er zicht te zijn op een betrouwbare en competente besteding van de geboden hulp. Onder een minimale verantwoording verstaat de diaconie het toezenden van het jaarverslag en een bedankbrief.
- **Beleid.**
Er is besloten een keuze te maken in enerzijds projecten met een hoge (diaconale) prioriteit en anderzijds door projecten op de giftenlijst te plaatsen.
- **Projecten met een hoge (diaconale) prioriteit.**
In het geval dat aan een instelling een hoge prioriteit wordt gegeven, wordt een van de diakenen als vast aanspreekpunt benoemd. Middels een brief zal mededeling van het besluit tot plaatsing op de lijst met een hoge (diaconale) prioriteit aan desbetreffende instelling worden gedaan. Aan deze instelling zal de naam van het vaste aanspreekpunt (diaken) worden genoemd. Deze diaken is op de hoogte van de ontwikkelingen binnen de instelling en zal een eventueel verzoek om financiële steun met redenen omkleed op een reguliere vergadering van de diaconie voorleggen. Een hoge prioriteit wil voorts betekenen, dat voor zo'n doel een speciale (gerichte) collecte op het rooster wordt geplaatst. De diaken die als vast aanspreekpunt fungeert, kondigt in Kerkklanken de gerichte collecte aan, verzorgt de afkondiging voorafgaande of tijdens de eredienst, en maakt de opbrengst onder dankzegging aan de gemeente bekend in de volgende uitgave van Kerkklanken.
De penningmeester maakt de opbrengst van deze gerichte collectes binnen 4 weken na het collecteren over aan de begunstigde instelling.
Aan de volgende instellingen is een hoge (diaconale) prioriteit toegekend:
 - Roemenië commissie
 - De Herberg
 - Diaconaal Havenproject Rotterdam
 - ZOA
 - Woord & Daad
 - De Hoop
- **Projecten op de giftenlijst.**
In het geval dat een instelling op de giftenlijst wordt geplaatst, wordt er geen vast aanspreekpunt benoemd.
De penningmeester maakt een niet van te voren vastgesteld bedrag in het 4^e kwartaal over. De volgende instellingen zijn als een diaconaal doel op de giftenlijst geplaatst en worden jaarlijks overwogen:
 - De Schuilplaats
 - Stichting Friedenstimme
 - Stichting Eleos
 - 3xM Mediaprojecten
 - Mission Aviation Fellowship (MAF)
 - Vervolgde kerk (SDOK/Open Doors)
 - Stichting Kartartis
 - Epafra
 - Stichting Hulp Oost Europa
 - HGJB
- **Afwijzing.**
Indien een verzoek om een financiële bijdrage niet wordt gehonoreerd, wordt de instelling schriftelijk hiervan op de hoogte gebracht. In deze brief zal tevens worden gevraagd de vaak met dure uitstraling vormgegeven documentatie c.q. verzoeken tot financiële bijdrage in het vervolg

achterwege te laten. Afhankelijk van de reden van afwijzing wordt de instelling zo mogelijk doorverwezen naar andere (bovenplaatselijke) organen in onze kerk.

▪ **Noodhulp.**

Gelet op de spanningen op het wereldtoneel dient de diaconie alert en assertief te zijn. Door zich van het wereldgebeuren op de hoogte te houden en hiervoor open te staan, kan de diaconie zich een beeld vormen van (veelal) onzichtbare brandhaarden en/of crises. De alertheid om hierop in te kunnen spelen vraagt van diaconie kleur te bekennen, en de gemeente als diaconale gemeente te motiveren en te mobiliseren.

▪ **Collecterooster.**

Bij de vaststelling van het collecterooster dient in ieder geval met de volgende zaken rekening te worden gehouden:

- de verplichte landelijke collectes volgens het collecterooster van de landelijke kerk
- de 6 gerichte collectes voor de instellingen met een hoge (diaconale) prioriteit

Het collecterooster wordt ter goedkeuring naar beide kernraden (Wijk 1 & 2) gestuurd.

▪ **Begroting.**

Voor de instellingen met een hoge prioriteit verbindt zich de diaconie tot het gecollecteerde bedrag.

Daarnaast wordt in de begroting rekening gehouden met de instellingen die op de giftenlijst zijn geplaatst. Jaarlijks wordt er bepaald of de exploitatie van de diaconie een overschot kent. Indien er een overschot aanwezig is zal dit naar rato worden verdeeld over de hierboven genoemde instanties.

De collectes volgens het collecterooster van de landelijke kerk hebben een verplichtend karakter en blijven verder buiten beschouwing. De penningmeester maakt deze opbrengsten zo mogelijk direct over. Dit laatste geldt overigens ook voor de, niet te begroten, opbrengsten van collectes bij grote calamiteiten (bijvoorbeeld grote ramp ergens in de wereld).

▪ **Jeugdwerkvakanties.**

Aangezien jongeren / studenten vaak niet in de gelegenheid zijn zelf voor alle kosten op te draaien, kan de diaconie om een bijdrage in de kosten worden gevraagd. De criteria die aan een financiële bijdrage van de diaconie verbonden zijn, zijn met name:

- lid van de Hervormde Gemeente van Bodegraven en Nieuwerbrug.
- leden van andere gemeente(s) dienen zich bij de eigen diaconie te melden en aldaar een zelfde verzoek in te dienen
- er dient een uitgewerkt plan met begroting te worden overgelegd en uitleg in de vergadering te worden gegeven
- het werk dient een diaconaal doel te hebben
- (bij voorkeur) een christelijke organisatie
- het verzoek dient minimaal 2 maanden voor vertrek te worden ingediend
- er wordt een richtpercentage van 30% als bijdrage aangehouden (individueel te beoordelen), eventueel in overleg met de B.O.C., met een maximum van € 250,00 per deelnemer
- binnen 2 maanden na terugkomst dient verslaglegging aan de diaconie plaats te vinden

10. Financiën.

▪ **Collecte-opbrengsten.**

Iedere maandag worden, onder verantwoordelijkheid van de diaconie, de opbrengsten van de collectes geteld. Daarna wordt het getelde geld door een tweetal personen van de telcommissie bij de plaatselijke bank gebracht. In Kerkklanken worden de opbrengsten vermeld.

De administrateur (College van Kerkrentmeesters) zorgt voor verdere afhandeling, zodat de penningmeester van de diaconie over het diaconale geld kan beschikken.

▪ **Adoptiekinderen.**

Er wordt op biddag en dankdag voor de adoptiekinderen van de diaconie gecollecteerd. De penningmeester zorgt ervoor dat de inkomsten en uitgaven hiervan in balans zijn. Bij een positief saldo worden door de diakenen adoptieprojecten aangedragen die steun kunnen krijgen. Op de diaconievergadering wordt besloten hoe de (overige) inkomsten worden verdeeld over de aanvullende ingediende projecten.

▪ **Servicedesk.**

De dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk ondersteunt ambtsdragers en vrijwilligers in de gemeenten in hun taak.

Op de verschillende werkerreinen kunt u advies, training en begeleiding krijgen. Ook ontwikkelt het Protestants Dienstencentrum ondersteunende materialen en diensten. Diakenen kunnen voor elk werkveld waarop zij bezig zijn ondersteuning en advies krijgen van gemeenteadviseurs.

▪ **Jaarrekening en begroting.**

Ieder jaar wordt een financieel jaarverslag en een begroting gemaakt.

• **Diaconie rekeningen.**

Voor commissies en werkgroepen kan onder de diaconie een bankrekening worden geopend. Dit houdt in dat de Diaconie rekeninghouder wordt bij de bank. Het college van diakenen is bevoegd om deze rekening te openen. Daarna wordt er een gevolmachtigde aangewezen die de rekening namens de commissie of werkgroep gaat beheren. De diaconie blijft eindverantwoordelijke voor de rekening. Omdat de diaconie eindverantwoordelijk is, heeft zij het recht om:

1. Jaarlijks een kascontrole uit te voeren
2. Op ieder, door de diaconie, gewenst moment een kascontrole uit te voeren
3. De rekening te beëindigen, indien de diaconie dit wenst.

Daarnaast kan er via SKG (Stichting Kerkelijk Geldbeheer) een rekening worden geopend, waarbij het college van kerkrentmeesters gevolmachtigd is.

▪ **Controle.**

Jaarlijks worden twee personen door de vergadering aangewezen om een kascontrole bij de penningmeester uit te voeren. Deze kas en de daaraan gerelateerde overschrijvingen worden gecontroleerd. Getoetst wordt of de beleidspunten correct zijn uitgevoerd. De betreffende personen brengen van de resultaten verslag uit in de diaconievergadering.

Daarnaast controleert een gecertificeerd accountant of twee andere onafhankelijk deskundigen de jaarrekening. Het verslag hiervan gaat naar de vergadering van de diaconie.

Tabel 2.1 Kerkordelijke termijnen voor begroting en ontwerp collecterooster

Omschrijving	Deadline
Ontwerpbegroting indienen in Diaconie en goedkeuring	n.b.
Ontwerpbegroting indienen bij Hervormde kerkenraden wijk 1 & 2 en college van diakenen PG Bodegraven	1 november
Voorlopige vaststelling begroting AK	n.b.
Samenvatting in gemeente publiceren en 1 week ter inzage leggen	n.b.
Definitieve vaststelling begroting	n.b.
Voorlegging aan Regionaal College voor de Behandeling van Beheerszaken	15 december

Tabel 2.2 Kerkordelijke termijnen voor jaarrekening

Omschrijving	Deadline
Ontwerpjaarrekening behandelen door diaconie	diaconievergadering in april
Ontwerpjaarrekening indienen bij Hervormde kerkenraden wijk 1 & 2 en college van diakenen PG Bodegraven	1 mei
Samenvatting in gemeente publiceren en 1 week ter inzage leggen	n.b.
Controle onafhankelijken of accountant	n.b.
Definitieve vaststelling jaarrekening door AK	n.b.
Voorlegging aan Regionale College voor de Behandeling van Beheerszaken	15 juni

- **Transacties.**

De betalingen gebeuren voor het overgrote deel via de ING, via het internet. Hierdoor kan buiten de penningmeester om goed nagegaan worden welke transacties er hebben plaatsgevonden. Maandelijks verstrekt de ING betalingsoverzichten. De betalingsoverzichten worden naar het kerkelijk bureau gestuurd. De secretaris van de diaconie is verantwoordelijk voor het controleren van deze overzichten op transacties die buiten de afspraken om gemaakt zijn. Desgewenst kan de secretaris aan de penningmeester vragen om een toelichting. Komen zij er niet uit, dan wordt zo spoedig mogelijk het moderamen van de diaconie hiervan op de hoogte gesteld en wordt de zaak verhelderd. De vergadering wordt hiervan op de hoogte gebracht. Als de overzichten akkoord zijn, parafeert de secretaris deze. De penningmeester heeft een betalingslimiet van € 3000,00. Indien een hoger bedrag overgemaakt moet worden dan is hier toestemming van voorzitter of secretaris voor nodig.

- **Betalingen.**

De opbrengsten van de gerichte collectes worden binnen afzienbare tijd aan de betreffende instelling overgemaakt. Hiervoor is geen toestemming van de vergadering nodig. Betalingen van individuele onkosten (attenties, folders e.d.) worden op de vergadering genoemd. Hierna kan uitbetaling plaatsvinden (meestal aan een diaken). Over betalingen aan instanties wordt in de vergadering een besluit genomen. Dit geldt ook voor het projectenoverzicht dat jaarlijks door de financiële commissie wordt opgesteld. Het contante geld dat nodig is voor anonieme eindejaarshulp wordt door de penningmeester aan de voorzitter verstrekt. Op de vergadering wordt verslag gedaan van het bedrag per gezin en het totaal aantal gezinnen. Over periodieke betalingen (bijvoorbeeld abonnementen) wordt door de vergadering eenmalig een besluit genomen. Jaarlijks wordt dit stilzwijgend verlengd.

Voor individuele noodhulp moeten minstens drie diakenen toestemming hebben verleend. Het verstrekken van contant geld zal tot een minimum worden beperkt. Het is mogelijk dat een diaken het bedrag zelf voorschiet. Op korte termijn zal het bedrag door de penningmeester op de bankrekening van de diaken worden bijgeschreven. Het beleid is erop gericht om éénmalig rekeningen of schulden vanuit de diaconie voor te schieten of te betalen. Begeleiding en de vinger aan de pols houden zijn ingrediënten waarmee getracht wordt te voorkomen dat de diaconie structureel moet inspringen. De vergadering wordt altijd van een noodhulp op de hoogte gebracht.

- **Bankrekening en kas.**

Het saldo op de bankrekening (het geld dat onmiddellijk beschikbaar is) wordt door de penningmeester op minimaal € 15.000,00 gehouden. Zodoende kan bij meerdere aanvragen van noodhulp onmiddellijk gereageerd worden. Het op peil houden van de rekening heeft prioriteit boven het overmaken van opbrengsten van bijvoorbeeld gerichte collectes. Vanwege door te zenden bedragen (Roemenië commissie en adoptiekinderen) is er meer 'snel' geld beschikbaar. Uit de voorgaande beleidspunten bleek al dat het gebruik van de kas tot een minimum beperkt zal blijven. De kas is bij de penningmeester. De inhoud wordt jaarlijks verantwoord in het jaarverslag.

- **Bestedingsruimte.**

Gezien de nood in de wereld om ons heen hebben we besloten om onze uitgaven daaraan aan te passen. Inkomsten worden verkregen uit collectes, giften en opbrengsten uit vermogen.

- **Eigen vermogen.**

Ons eigen vermogen is bedoeld om inkomsten voor diaconale activiteiten te genereren. Een deel van het vermogen is ondergebracht in obligaties. Als een obligatie vrijkomt, dan informeert de penningmeester bij de bank wat mogelijkheden zijn om dit bedrag opnieuw vast te leggen. Andere diaconale instellingen / stichtingen (bijvoorbeeld Oikocredit) zijn ook mogelijk. Er worden geen bedragen in aandelen of andere mogelijke risicovolle beleggingen belegd. Binnen de diaconievergadering wordt een besluit genomen op basis van de verkregen informatie.

11. Verantwoordelijkheden en samenstelling Hervormde diaconie

▪ Verantwoordelijkheden:

- Stelt elke 4 jaar een beleidsplan op, welke onderdeel is van het beleidsplan van wijkkerkenraden.
- Vergadert minimaal 8x per jaar.
- Stelt een begroting en een jaarrekening op.
- Het in de gelegenheid stellen van gemeenteleden hun mening kenbaar te maken over begroting en jaarrekening.
- Financiële huishouding / inkomsten.
- Neemt deel aan classicaal diaconaal overleg.
- Stelt Collecterooster op.
- Beslist over samenwerkingsvoorstellen afkomstig van het college van diakenen.

▪ Samenstelling:

- Dagelijks bestuur van de Hervormde diaconie bestaat uit een voorzitter, secretaris en penningmeester en algemeen adjunct.
- Hervormde diaconie bestaat uit 5 diakenen van iedere wijk (totaal 10 diakenen).

12. Rol en verantwoordelijkheden 'College van diakenen Protestantse Gemeente Bodegraven'

▪ Rol:

- Rechtspersoonlijkheid voor "Diaconie PG Bodegraven".
- Financieel adviserend & controlerend orgaan voor wijkraden van diakenen.
- Gezamenlijke wijkradenbegrotingen samenvoegen tot 1 begroting.
- Geen invloed op beleid van wijkraden van diakenen.

▪ Verantwoordelijkheden:

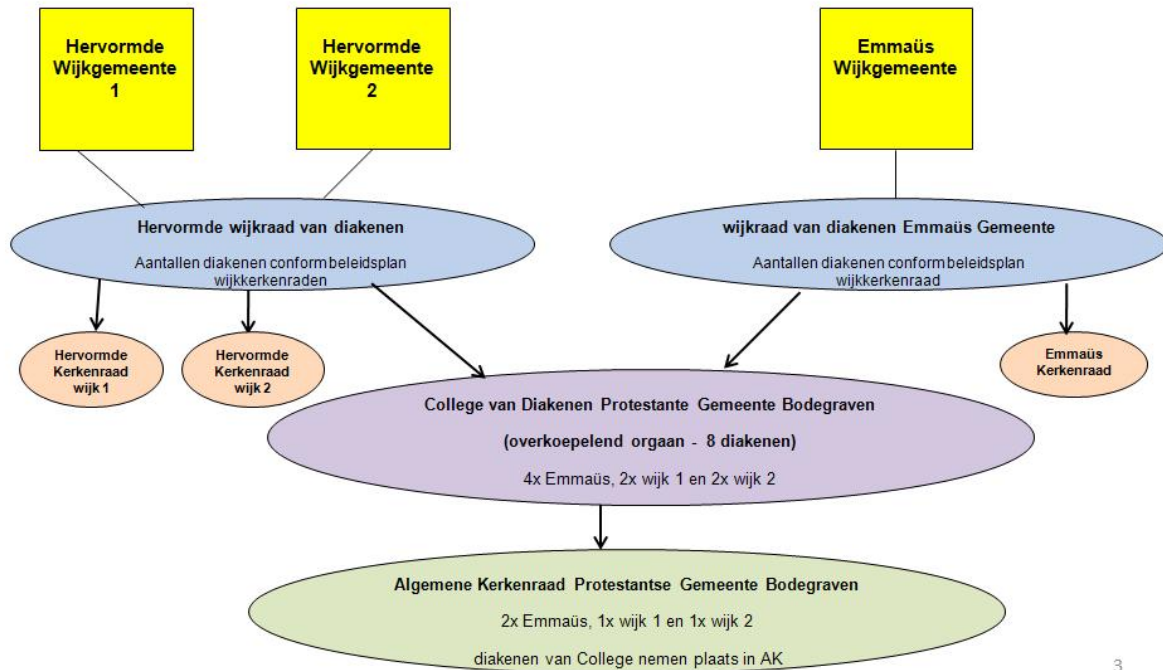
- Vergadert minimaal 3x per jaar als college.
- Begrotingen & jaarrekeningen wijkraden van diakenen controleren op financiële correctheid en samenvoegen tot 1 diaconiebegroting en jaarrekening.
- Eindverantwoordelijkheid voor totale diaconievermogen, begroting en jaarrekening aan "Algemene Kerkenraad PG Bodegraven".
- Stimuleren van samenwerking tussen wijkraden van diakenen.

▪ Samenstelling:

- Dagelijks bestuur bestaat uit voorzitter, secretaris en penningmeester. De functies van voorzitter en secretaris rouleren per 4 jaar per cluster.
- 4 diakenen van beide wijkraden vormen het "College van Diakenen".
- Mogelijk een administrateur die geen onderdeel uitmaakt van het college.

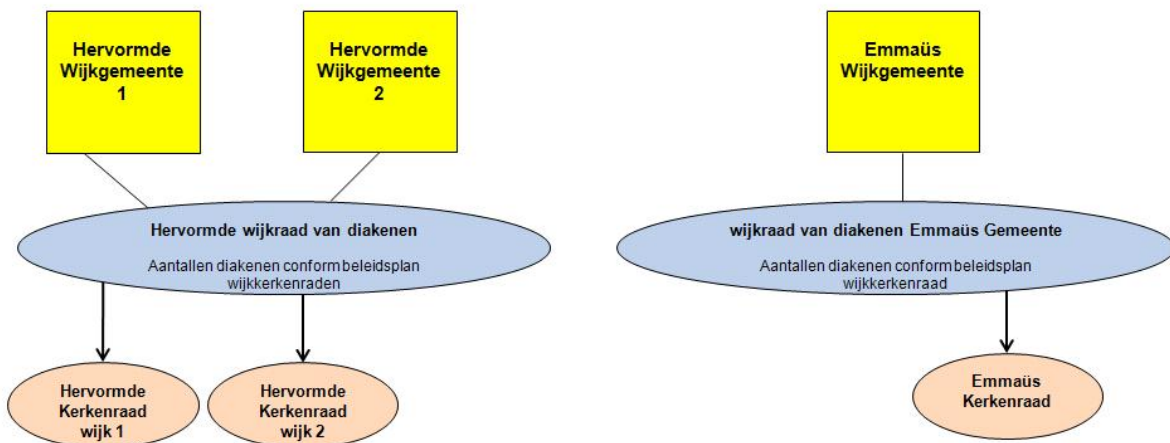
13. Bijlagen

Diaconie financiële verantwoording

3

Diaconie beleidsmatige afstemming

4